

Gesprek MP en President Costa Rica Carlos Alvarado Quesada

Aanleiding

Verzoek om Nederlandse co-sponsoring voor initiatief van (10)(2e) om patent pool voor relevante Covid-19 technologieën op te zetten in samenwerking met WHO.

Bespreekpunten:

- Welwillend reageren op het verzoek van (10)(2a) over de *call to action* voor een vrijwillige patentenpool voor COVID-19 en (10)(2a) prijzen om leiderschap.
- Nederlandse inzet is om brede beschikbaarheid, betaalbaarheid en toegankelijkheid tot geneesmiddelen en mogelijke vaccins voor alle landen inclusief de armste en meest kwetsbare landen te verzekeren.
- Steun voor een vrijwillige patentpool bevestigen met enige terughoudendheid t.a.v. het concrete voorstel, aangezien de onderhandeling hierover nog gaande is.
- Wat Nederland betreft komt er onder WHO een broker-achtige functie die alle kennis en technologie ten aanzien van vaccins en geneesmiddelen ontsluit en partijen koppelt, zodat zo snel als mogelijk, voor zoveel mensen als mogelijk en tegen redelijke voorwaarden, vaccins en andere geneesmiddelen beschikbaar komt. In aanvulling op de broker functie zou een vrijwillige patent pool ter ondersteuning van die broker rol zeker overwogen kan worden.
- We kunnen als Nederland niet kunnen instemmen met een oproep aan overheden om te verzekeren 'to ensure' dat private bedrijven hun rechten en kennis zullen overdragen. Private bedrijven moeten incentive hebben om te blijven investeren. Nederland zal wel bijdragen aan het aanmoedigen en stimuleren hiervan 'to encourage'.

Achtergrond

- (10)(2a) heeft de WHO verzocht een patent-pool te creëren waarin de rechten tot relevante technologieën worden geplaatst die helpen om COVID-19 te detecteren, voorkomen, controleren of behandelen. Hiervoor is nu een draft *Call to Action for ensuring equitable access to health technologies through sharing of knowledge, intellectual property and data necessary for COVID-19 detection, prevention, treatment and response* opgesteld, een niet-bindende intentieverklaring.
- Een verzoek van NGO WEMOS om dit initiatief te ondersteunen gaf aanleiding tot een aangenomen Kamermotie van Groen Links om het initiatief proactief te steunen.
- In antwoord op Kamervragen aan minister van Rijn is aangegeven dat de regering voorafgaand, en tijdens, de jaarlijkse vergadering van de WHO leiderschap zal tonen en zich expliciet zal uitspreken voor zo'n wereldwijde COVID-19 pool en de WHO hierbij actief steunen. Wel wordt daarbij door NL het vrijwillige karakter van een dergelijke pool benadrukt.
- NL heeft contact gezocht met (10)(2a) en WHO met verzoek betrokken te worden in ontwikkeling van het idee. Daarom nodigt (10)(2a) u uit om deel te nemen aan de virtuele lancering van de Call to Action op 15 mei 2020, samen met (10)(2a)

(10)(2a) en de DG van de WHO. Daarna zal een brief uitgaan van deze *coregroup* aan andere landen en stakeholders om ook aan te sluiten bij de Call to Action.

- (10)(2a) zijn alvast gepolst om zich direct aan te sluiten bij de *Call to Action*. Al deze landen hebben het voorstel nog in overweging.
- Toegang tot geneesmiddelen, met name de betaalbaarheid, is al zeker 10 jaar onderwerp van debat in Nederland en internationaal (WHO/WTO/WIPO). VWS, OCW, BZ en EZK zijn betrokken geweest bij inhoudelijke afstemming over initiatief.

Patent Pools

- Van patent pools is bekend dat ze vervolginnovaties versterken omdat ze bijdragen om relevante technologie effectief beschikbaar maken.
- Nederland is voorstander van het delen van informatie en wetenschappelijke data en technologie. Hierbij moet wel worden gewaakt dat data wordt opgeslagen in toegankelijke en veilige systemen. Daarom is Nederland voorstander van werken volgens de FAIR principes (FAIR staat voor: Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) en zal (10)(2a) verzoeken hiernaar te verwijzen in de *Call to Action*.
- Het idee van (10)(2a) is dus een stap in de goede richting, echter, er dient zeer zorgvuldig naar de uitvoering ervan te worden gekeken. Het verplicht delen van intellectueel eigendom in een patent pool is geen goed idee want dit zou bedrijven de zekerheid kunnen ontnemen dat zij de gemaakte kosten kunnen terugverdienen en dit remt de private investeringen in therapieontwikkeling die we wel degelijk nodig hebben.
- Nederland pleit voor iets ander model pool die bundelt wat er overal aan kennis voorhanden is en die partijen koppelt. Daaraan koppel je de voorwaarde dat partijen kennis tegen maatschappelijk aanvaardbare tarieven delen met anderen. De uitvoering hiervan moet, in overleg met de EU, nog verder uitgewerkt worden.